

Alternatieve panoramawandeling startpunt kerk Kwaremont

Deze panoramawandeling brengt je tot 'het dak' van de Vlaamse Ardennen (de Hotondberg) langs de rustige, veelal onverharde, paadjes doorheen Zulzeke en Kwaremont. Het percentage onverharde wegen bedraagt ongeveer 60%. Het is een variante op de panoramawandeling van Toerisme Vlaamse Ardennen. Enkele weinig gekende voetwegen passeren hier de revue.

PRAKTISCH

Start en parking: Kerk Kwaremont, Kwaremontplein.

Bereikbaarheid: lijnbus nr. 68, Ronse-Kluisbergen, halte Kwaremont Dorp. Raadpleeg www.delijn.be voor de concrete diensturen.

Toegankelijkheid: Goede wandelschoenen. Deels verharde wegen, maar ook slijkerige voetwegen.

Afstand: Ruim 17 km.

Drankgelegenheden vind je op de startplaats te Kwaremont, te Zulzeke aan de kerk (café 'gemeentehuis', open na 15u op weekdays, vanaf 11u op zondag) of café Molen ten Hotond.

Knooppuntenvolgorde:

Kerk-M2-M1-70-49-L6-A2-A1-38-H5-H6-H7-H8-78-81-95-96-15-14-13-12-Lamontstraat-17-40-46-19-69-kerk

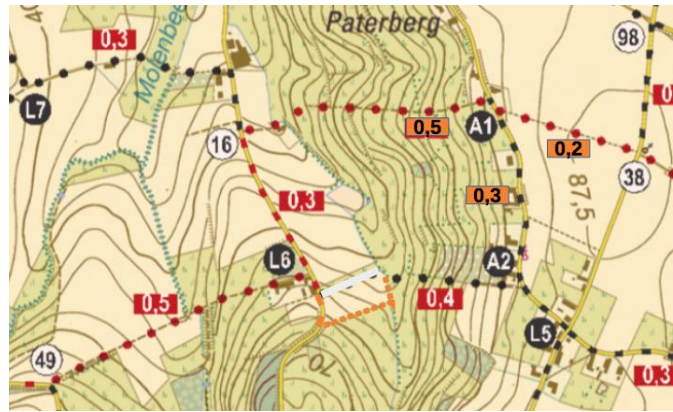
WANDELBESCHRIJVING

We wandelen van op het Kwaremontplein langs de **kerk (weetje A)** naar beneden om na 50 meter naar links af te slaan zodat we in de Ommegangstraat belanden. Tegenover kunstgalerie Theaxus (huisnummer 3) is de toegang van een ogenschijnlijk doodlopende straat. Deze straat is de toegang tot de woningen met huisnummer 6, 8 en 10 maar biedt tevens ook een voetgangersdoorgang tot aan de Oude Kwaremont. Deze oversteek is een voorbeeld van een publiekrechtelijke

erfdienstbaarheid van doorgang. Iedereen kan er gebruik van maken, ook al is de bedding privé-eigendom (zie foto). Aan het einde van deze weg komen we aan de bekende wielerklassieker (de 'Oude Kwaremont', knooppunt **M2**). We slaan linksaf en volgen de kasseiweg een honderdtal meter tot aan het volgende kruispunt met de Ommegangstraat (= knooppunt **M1**, **weetje B**). Hier slaan we rechtsaf en volgen het traject naar knooppunt 70. Geniet onderweg even van het mooie panorama op de Scheldevallei. Aan knooppunt **70** slaan we linksaf en volgen het 'Slibbergat' tot knooppunt **49**. Onderweg passeren we aan 'Molenhof ter Plancken' met de resten van een watermolen (**weetje C**). Aan knooppunt 49 kunnen we even op de rustbank genieten van het weidse landschap. We vervolgen nu onze weg, dit is richting knooppunt 16. Deze onverharde weg daalt eerst ongeveer 200 meter om dan terug te stijgen tot aan de Middelloopstraat (= knooppunt

L6). We slaan hier rechtsaf. Volg nu de oranje stippen tussen L6 en A2 op het kaartje hiernaast: we wandelen ongeveer 50 meter langs de geasfalteerde weg tot de eerstvolgende bocht. Hier verlaten we de geasfalteerde weg en slaan linksaf en volgen de voetweg in de akker (op de rechterkant van de akker) naar beneden tot aan de beek. We slaan linksaf, volgen de beek enkele meters, stappen over het brugje en volgen voetweg 62 (**weetje D**)

verder tussen de twee weiden naar boven tot aan de Lamontstraat (= knooppunt **A2**). We gaan linksaf tot aan knooppunt **A1**. Hier slaan we rechtsaf en wandelen tot aan het kapelletje 'Ter

Boeker', knooppunt **38**, (**weetje E**). We vervolgen onze weg langs de Fonteinstraat (= richting knooppunt 18). Na ongeveer 600 meter komen we aan knooppunt **H5**. Hier slaan we linksaf en volgen voetweg 63 (op de perceelgrens tussen twee akkers, volg de bordjes van de Ulrich Libbrechtwandeling) tot aan knooppunt **H6** (**weetje F**). Aan dit knooppunt volgen we de Kalverstraat naar beneden. Aan de twee opeenvolgende kruispunten blijven we rechtdoor wandelen. We laten dus de Biesstraat rechts en de Dalstraat links liggen. We wandelen nu in de Kosterstraat. Na ongeveer 200 meter maakt deze een bocht

naar rechts (=knooppunt **H7**). Op onze rechterkant bevindt zich hoeve 'het Waterkasteel' (**weetje G**). Op deze manier wandelen we naar knooppunt H8: in de bocht van de Kosterstraat verlaten we de straat aan de linkerkant. We volgen de weg tussen de beek (links) en de houtopslagplaats (rechts) tot aan de Beiaardbeek. We steken de brug over deze beek over en via een draaimolen komen we in de weide terecht. We steken deze diagonaal over naar de andere hoek van de weide. Daar komen we via een draaimolen op de voetweg terecht (tussen de weide links en akker rechts). Na 50 meter brengt deze voetweg ons tussen twee tuinen door tot aan de Zulzekestraat (= knooppunt **H8**). Het pad dat we bewandelden wordt ook het 'pad van de oosterse wijsheid' genoemd (zie Libbrechtwandeling Zulzeke). We slaan nu links af en volgen de wegberm een 100 meter. We steken de Zulzekestraat over en volgen nu de weg naar knooppunt 78. Onderweg passeren we aan hoeve 'Ten Broecke' (**weetje H**). Aan knooppunt **78** slaan we rechtsaf tot knooppunt **81**. We volgen nu het Pironpad (**weetje I**) tot aan knooppunt **95**. Hier volgen we de weg

naar knooppunt **96** en vervolgens knooppunt **15** en **14**. Vanaf knooppunt **14** volgen we richtingsaanwijzers van de panoramawandeling van Toerisme Vlaamse Ardennen tot aan de kerk van Kwaremont (zie afbeelding hiernaast). Dit komt neer op volgende knooppuntenvolgorde: **14-13-12-Lamontstraat-17-**

40-46-19-69-kerk. Een drankstop kun je hier eventueel voorbij knooppunt 13 in het café Molen ten Hotond houden. Op het Kwaremontplein zijn ook een aantal café en restaurants.

WEETJES

Weetje A. De kerk van Kwaremont (zie foto) is met zijn vierkante toren een

opvallend bouwwerk in dit landschap. Deze toren is een restant van een vroegere kerk, wellicht daterend uit de 14de eeuw, met waarschijnlijk een koor en een voorgevel die aan de Ommegangstraat paalde, waardoor dit gebedshuis W-O gericht was. Er is een serieus niveauverschil tussen de hoger gelegen kerktoren en de lager gelegen Ommegangstraat. Een hoge kerkhofmuur (deels bestaande uit breuksteen en baksteen), gestut door steunberen, zorgt voor de nodige bescherming. Let op de Muurleeuwebek die in de voegen groeit. Eind 18de eeuw werd de kerk herbouwd. De toren werd behouden met aanbouw van een koor in zuidelijke richting.

Weetje B. Let bij het kruispunt met de Ommegangstraat even op de grote Zomereik aan de rand van de Oude Kwaremont. Aan de voet van deze oude eik is een put ingemetseld. Vroeger was dit een ommuurde bron, die door de bewoners van de streek ook een 'fontein' werd genoemd. Bij belangrijke landschapselementen werd vroeger een opvallende solitaire boom geplant om de plaats te markeren. Zo'n boom noemen we dan ook een merkboom (uit 'Levend landschap in de Vlaamse Ardennen', auteur Marie-Christine Gottigny).

Weetje C: Deze molen aan de Molenbeek werd reeds in 1577 vermeld en deed tot 1942 dienst als korenwatermolen. Om een groter debiet te krijgen werden stroomopwaarts, aan de overkant van de straat, spaarvijvers aangelegd. In deze vijvers, die thans gedempt zijn, groeiden o.a. biezten, vandaar de naam 'Biesputmolen'. Zie afbeelding van de Vandermaelenkaart (1850).

Weetje D: Het eerste deel van het traject van voetweg 62 tussen de Middelloopstraat en de Lamontstraat loopt volgens de Atlas der Buurtwegen dwars door de akker (zie afbeelding hiernaast). Toen was dit traject gelegen op de perceelsgrens tussen twee akkerperceeltjes tot aan de beek. Door het samenvallen van die akkerperceeltjes tot één akker kwam het deel van deze voetweg dwars door deze akker te liggen. Door verplaatsing van dit traject naar de iets hoger gelegen perceelsgrens met de weide werd dit probleem opgelost (zie oranje stipjes op de kaart hiernaast).

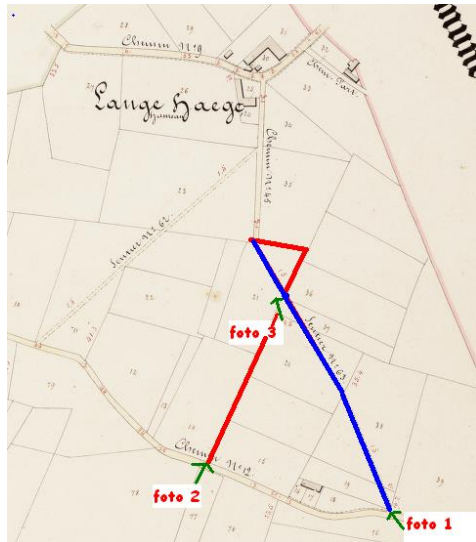

Weetje E. Kapel 'Ter Boeker' Deze kapel werd in 1895 gebouwd en is toegewijd aan OLV van Lourdes. Vroeger hing hier een Mariabeeld aan een beuk, wat de naam van de kapel verklaart.

Deze kapel is gelegen aan knooppunt 38. Op deze hoogte (ongeveer 90 meter) heb je een mooi panoramisch uitzicht. Bij helder weer kun je hier gemakkelijk de omgeving van Gent waarnemen.

Weetje F. Voetweg 63 tussen de Fonteinstraat en de Kalverstraat (knooppunttraject H5-H6) is momenteel langs de perceelsgrenzen te bewandelen. Het middenstuk van deze buurtweg liep diagonaal over de akker (zie uittreksel uit de Atlas der Buurtwegen).

langs de perceelgrenzen, kan men nu in een haakse bocht zijn weg vervolgen. Zie kaart en foto's ter verduidelijking. Veel van de onverharde wegen dreigden eind vorige eeuw te verdwijnen. Door acties van een werkgroep Trage Wegen Kluisbergen werd een oplossing gezocht en gevonden voor tal van deze buurtwegen. Zo ook voor voetweg 63 op het knooppunttraject H6-H5.

Op kaart van de Atlas der Buurtwegen wordt het officiële traject van voetweg 63 met een blauwe lijn aangegeven. Op foto 1 is te zien dat voetweg 63 tussen de Fonteinstraat en buurtweg 45 dwars door een akkerperceel loopt. Het alternatief traject wordt met een rode lijn op de kaart aangegeven. Dit tracé volgt de perceelgrenzen tussen de akkerpercelen. De breedte van deze voetweg bedraagt 1,5 meter.

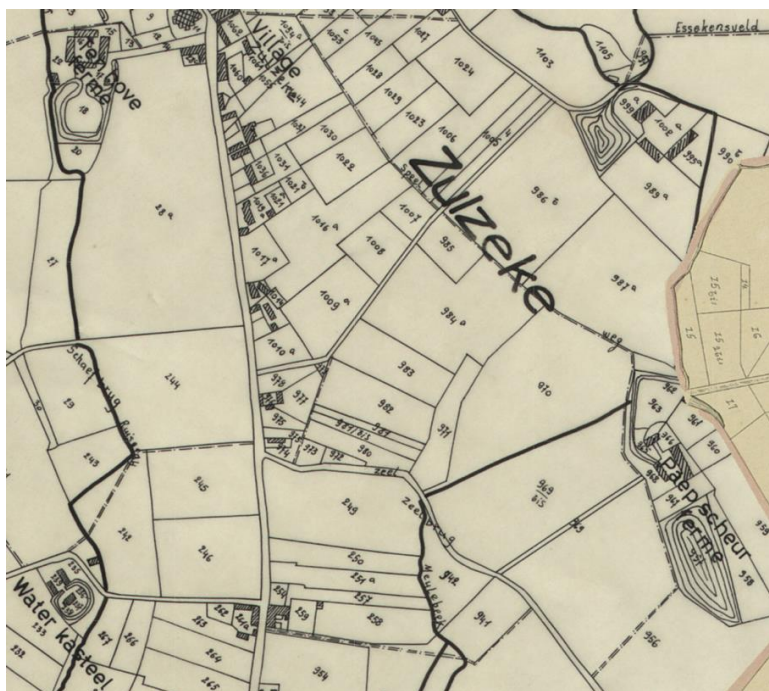
Foto 1. Situatie voorjaar 2007

Foto 2

Foto 3

Weetje G. Hoeve 'het Waterkasteel'. Deze hoeve dateert van het einde van de 18de eeuw. Ooit stond er in Zulzeke dus een heus waterkasteel. Ongetwijfeld had dit wel niet de allures van een middeleeuws slot maar was het wel een belangrijke eigendom met ringgracht. Op de PC Popp kaart (zie afbeelding hiernaast, links onderaan) staat deze nog zeer duidelijk ingetekend. De ringgracht is sedert 1970 verdwenen en stallingen werden volop bijgezet. Het gekasseide voorerf en de twee witte stalvleugels geven het landelijke boerenhuis een authentiek tintje.

Weetje H: Hof ten Broecke. Deze hoeve maakte te samen met de bijhorende watermolen deel uit van de heerlijkheid 'Goed ten Broecke'. Reeds in 1574 wordt er melding gemaakt van de korenwatermolen bij de gelijknamige hoeve.

De hoeve zelf maakte verschillende veranderingen door. In 1911 werd het strobedekking vervangen door dakpannen (zie het jaartal op het dak). Het molengebouw langs de Molenbeek is nog aanwezig; jammer genoeg is de installatie verdwenen. Op het kaartfragment van de Atlas der Buurtwegen (1843) en de zwartwitafbeelding is nog een molenvijver te zien (de hoeve zelf was bereikbaar met een brug). De molenvijver vormde een waterbuffer om langer te kunnen malen.

Weetje I: Leo Piron (1899-1962) was een kunstschilder. Zijn ontmoeting met Valerius De Sadeleer was bepalend voor zijn verder carrière. De Saedeleer nodigde hem uit naar Etikhove. Hier ontdekte hij het landschap van de Vlaamse Ardennen en ... Maria-Josefa, één van de dochters van

Valerius De Saedeleer. Hij huwde haar in 1926 en bouwde in 1948 zijn landhuis 'Daelbosch' langs de huidige rijksweg Oudenaarde-Ronse in Nukerke. Hij schilderde straat- en dorpsgezichten en hoeven, nieuw-realistisch, helder afgelijnd.

Filip Keirse, april 2018